

Algunes limitacions de les perífrasis amb «caldre»

Carles Riera

El verb *caldre* (o *caler*) pot anar acompanyat d'un o més infinitius formant perífrasis. En aquest article ens fixarem en algunes limitacions de tals estructures.

Essent *caldre* un verb defectiu (concretament, en els temps personals consta únicament de les formes de tercera persona), només pot formar perífrasis en què el subjecte de l'infinitiu sigui un pronom també de tercera persona. Exemple:

Cal apuntar-se abans del dia 30 = *Cal que hom s'apunti abans del dia 30* (en què *hom* és el subjecte implícit de l'infinitiu *apuntar*).

Així mateix pot formar perífrasis en què el complement directe sigui un pronom de tercera persona. Exemples:

Cal seguir-lo atentament = *Cal que hom el segueixi atentament* (en què *lo* o *el* és el complement directe de l'infinitiu *seguir*).

Cal seguir-los atentament = *Cal que hom els segueixi atentament* (en què *los* o *els* és el complement directe de l'infinitiu *seguir*).

En canvi, quan el subjecte de l'infinitiu és un pronom de primera o segona persona, llavors es produeix una incompatibilitat entre la perífrasi amb *caldre* i aquests pronoms. Per a resoldre aquests casos tenim tres solucions:

- «*haver de* + infinitiu»
- «*caldre* + oració subordinada»
- «*caldre*+infinitiu» però amb canvi de subjecte

Amb «*haver de* + infinitiu» la construcció resulta més lleugera, més sintètica, i, doncs, és preferible a la construcció amb «*cal* + oració subordinada». Quant a la solució «*caldre*+infinitiu» però amb canvi de subjecte, té l'inconvenient que modifica un xic el significat de la frase.

Semblantment és bo d'evitar els casos en què un pronom feble de primera o segona persones fa de complement directe del verb en infinitiu. I això per dos motius. En primer lloc, perquè aquestes estructures, confonent-se aparentment amb les anteriors, sonen estranyes. I en segon lloc, perquè poden resultar ambigües.

Vegem-ne exemples classificats i després ordenats alfabèticament segons l'infinitiu.

EXEMPLES

A. AMB EL PRONOM FEBLE FENT DE SUBJECTE

APUNTAR

«Per a assistir a la manifestació *cal apuntar-me* a la llista que Òmnium ha preparat.»

1. Per a assistir a la manifestació **m'haig d'apuntar** o **haig d'apuntar-me** a la llista que Òmnium ha preparat.
2. Per a assistir a la manifestació **cal que m'apunti** a la llista que Òmnium ha preparat.
3. Per a assistir a la manifestació **cal apuntar-se** a la llista que Òmnium ha preparat.

«Per a assistir a la manifestació *cal apuntar-te* a la llista que Òmnium ha preparat.»

1. Per a assistir a la manifestació **t'has d'apuntar** o **has d'apuntar-te** a la llista que Òmnium ha preparat.
2. Per a assistir a la manifestació **cal que t'apuntis** a la llista que Òmnium ha preparat.

3. Per a assistir a la manifestació **cal apuntar-se** a la llista que Òmnium ha preparat.

«Per a assistir a la manifestació cal apuntar-nos a la llista que Òmnium ha preparat.»

1. Per a assistir a la manifestació **ens hem d'apuntar** o **hem d'apuntar-nos** a la llista que Òmnium ha preparat.
2. Per a assistir a la manifestació **cal que ens apuntem** a la llista que Òmnium ha preparat.
3. Per a assistir a la manifestació **cal apuntar-se** a la llista que Òmnium ha preparat.

DEIXAR

«Cal deixar-vos informar una mica sobre l'assumpte.»

1. **Us heu de deixar informar** o **Heu de deixar-vos informar** una mica sobre l'assumpte.
2. **Cal que us deixeu informar** una mica sobre l'assumpte.
3. **Cal deixar-se informar** una mica sobre l'assumpte.

FER

«Potser ara cal fer-vos una breu sinopsi de l'argument de l'obra perquè l'anterior reflexió sigui més entenedora.»

1. Potser ara **us heu de fer** o **heu de fer-vos** una breu sinopsi de l'argument de l'obra perquè l'anterior reflexió sigui més entenedora.
2. Potser ara **cal que us feu** una breu sinopsi de l'argument de l'obra perquè l'anterior reflexió sigui més entenedora.
3. Potser ara **cal fer-se** una breu sinopsi de l'argument de l'obra perquè l'anterior reflexió sigui més entenedora.

IMAGINAR

«Ara només cal imaginar-vos tots aquests milions i milions d'infants en aquest lloc anomenat els llimbs.»

1. Ara només **us heu d'imaginar** o **heu d'imaginar-vos** tots aquests milions i milions d'infants en aquest lloc anomenat els llimbs.
2. Ara només **cal que us imagineu** tots aquests milions i milions d'infants en aquest lloc anomenat els llimbs.
3. Ara només **cal imaginar-se** tots aquests milions i milions d'infants en aquest lloc anomenat els llimbs.

POSAR

«Per a accedir a aquest lloc de treball, cal posar-vos en contacte amb la direcció de l'empresa.»

1. Per a accedir a aquest lloc de treball, **us heu de posar** o **heu de posar-vos** en contacte amb la direcció de l'empresa.
2. Per a accedir a aquest lloc de treball, **cal que us poseu** en contacte amb la direcció de l'empresa.
3. Per a accedir a aquest lloc de treball, **cal posar-se** en contacte amb la direcció de l'empresa.

«La llibertat d'expressar les nostres idees és per a tots, no **cal posar-vos** al nivell dels qui voten Vox.»

1. La llibertat d'expressar les nostres idees és per a tots, no **us heu de posar** o no **heu de posar-vos** al nivell dels qui voten Vox.
2. La llibertat d'expressar les nostres idees és per a tots, no **cal que us poseu** al nivell dels qui voten Vox.
3. La llibertat d'expressar les nostres idees és per a tots, no **cal posar-se** al nivell dels qui voten Vox.

SENTIR

«*Cal sentir-vos relaxats, amb la ment tranquil·la i sense preocupacions de cap mena.*»

1. **Us heu de sentir relaxats o Heu de sentir-vos relaxats** amb la ment tranquil·la, i sense preocupacions de cap mena.
2. **Cal que us sentiu relaxats**, amb la ment tranquil·la i sense preocupacions de cap mena.
3. **Cal sentir-se relaxat**, amb la ment tranquil·la i sense preocupacions de cap mena.

Notem que, en aquest exemple, la forma impersonal amb -se emmena un canvi en la morfologia del mot predicatiu, de plural a singular (*relaxats* → *relaxat*).

B. AMB EL PRONOM FEBLE FENT DE COMPLEMENT DIRECTE

En aquest cas hi ha diverses solucions. Notem que en la tercera s'hi produeix una certa modificació del significat de la frase.

ESCOLTAR

«*Sempre cal escoltar-vos, abans de prendre una decisió.*»

1. Sempre **cal que hom us escolti** abans de prendre una decisió.
2. Sempre **heu de ser escoltats** abans de prendre una decisió.
3. Sempre **us hem** (o **us han**) **d'escoltar** o Sempre **hem** (o **han**) **d'escoltar-vos**, abans de prendre una decisió.

MIRAR

«*Timbal del vent, enlaire, / sols percutit per ales. / Entrin, entrin, senyores / i senyors! Cal mirar-vos / dins de trossots de vidre. / Passeu abans que cessi / de sobte l'espectacle*» (Salvador Espriu).

1. ... **Cal que hom us miri** / dins de trossots de vidre ...
2. ... **Heu de ser mirats** / dins de trossots de vidre ...

3. ... **Us hem** (o **han**) **de mirar** o **Hem** (o **Han**) **de mirar-vos** / dins de trossots de vidre ...

Val a dir que, en l'exemple d'Espriu, l'expressió «Cal mirar-vos» es justifica per necessitats mètriques.

«*Encara que sols cal mirar-vos per a veure que molts de vosaltres ja fa temps que heu travessat aquesta porta.*»

1. Encara que sols **cal que hom us miri** per a veure que molts de vosaltres ja fa temps que heu travessat aquesta porta.
2. Encara que sols **heu de ser mirats** per a veure que ...
3. Encara que sols **us hem** (o **han**) **de mirar** o **hem** (o **han**) **de mirar-vos** per a veure que ...

VEURE

«*Només cal veure-us la cara per a comprovar que aquestes illes han de ser espectaculars.*»

1. Només **cal que hom us vegi** la cara per a comprovar que aquestes illes han de ser espectaculars.
2. Només **cal que se us vegi** la cara per a comprovar que ...
3. Només **cal que us vegem** (o **us vegin**) la cara per a comprovar que ...

C. AMB EL PRONOM FEBLE AMB VALOR AMBIGU

En els exemples següents el pronom feble vos tant pot interpretar-se amb el valor de subjecte de l'infinitiu com amb el valor de complement directe d'aquest. Per això és aconsellable canviar d'estructura. Si fa de subjecte, es poden usar les tres primeres solucions; si fa de complement directe, les restants:

APUNTAR

«*Per a assistir a la manifestació cal apuntar-vos en la llista que Òmnium ha preparat.*»

1. Per a assistir a la manifestació **us heu d'apuntar** o **heu d'apuntar-vos** en la llista que Òmnium ha preparat.

2. Per a assistir a la manifestació **cal que us apunteu** en la llista que Òmnium ha preparat.
3. Per a assistir a la manifestació **cal apuntar-se** en la llista que Òmnium ha preparat.
4. Per a assistir a la manifestació **us han d'apuntar** (o **hom us ha d'apuntar**) en la llista que Òmnium ha preparat.
5. Per a assistir a la manifestació **cal que us apuntin** (o **cal que hom us apunti**) en la llista que Òmnium ha preparat.

2. Per a participar en la cursa, només **cal que us inscrigueu** en aquest formulari.
3. Per a participar en la cursa, només **cal inscriure's** en aquest formulari.
4. Per a participar en la cursa, només **us han d'inscriure** (o **han d'inscriure-us**) en aquest formulari.
5. Per a participar en la cursa, només **cal que us inscriguin** (o **cal que hom us inscrigui**) en aquest formulari.■

FER

«El professional sanitari és qui indica si cal fer-vos o no una prova i quina és la més adient.»

1. El professional sanitari és qui indica si **us heu de fer** (o si **heu de fer-vos**) o no una prova i quina és la més adient.
2. El professional sanitari és qui indica si **cal que us feu** o no una prova i quina és la més adient.
3. El professional sanitari és qui indica si **cal fer-se** o no una prova i quina és la més adient.
4. El professional sanitari és qui indica si **us han de fer** (o si **hom us ha de fer**) o no una prova i quina és la més adient.
5. El professional sanitari és qui indica si **cal que us facin** (o **cal que hom us faci**) o no una prova i quina és la més adient.

INSCRIURE

«Per a participar en la cursa, només cal inscriure-us en aquest formulari.»

1. Per a participar en la cursa, només **us heu d'inscriure** (o **heu d'inscriure-us**) en aquest formulari.

Taller d'aprofitament i conserves
Aprèn a fer les teves pròpies conserves!!

11
d'abril
a les 17:45h

a l'Escola de la Llar
Placeta Rosa puig, 1, Terrassa

Preu:
6€

*Cal portar:
· 2 pots de vidre mitjans amb tapa (nous o esterilitzats)

*Cal inscriure's abans de divendres 8 d'abril a la web
<https://lacoopercandela.wordpress.com/>

Organitza: Amb la col·laboració de:
Ajuntament de Terrassa

Activitat de la setmana de lluita camperola i de la 3a Fira Agroecològica del Vallès